

I.

FŐVÁROSI BÍRÓSÁG

...P..../2005/95.

A Magyar Köztársaság nevében!

A Fővárosi Bíróság Kroóné dr. Tóth Annamária ügyvéd /Budapesti 225. számú Ügyvédi Iroda - ügyvéd címe./ által képviselt felperes neve. /felperes címe./ felperesnek

a alperes neve. /alperes címe./, majd 2 alperes neve /2 alperes címe./ alperes ellen

szerzői- és megbízási díj megfizetése iránt indított perben meghozta és kihirdette a következő

Í T É L E T E T :

A Fővárosi Bíróság kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 700.000 Ft /azaz Hétszázezer Ft/ díjat, az összeg után 2005. június 1. napjától a kifizetésig terjedő időre járó törvényes mértékű késedelmi kamatot.

A bíróság a peres feleket arra kötelezi, hogy perköltségeiket maguk viseljék.

A felperes személyes költségmentessége folytán le nem rótt eljárási illeték összegéből a bíróság az alperest arra kötelezi, hogy fizessen meg az államnak külön felhívásra 63.000 Ft /azaz Hatvanháromezer Ft/ eljárási illetéket, míg a felperes személyes illetékmentessége folytán a további 63.000 Ft /azaz Hatvanháromezer Ft/ illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen a kézbesítéstől számított 15 napon belül a Fővárosi Ítéletáblához címzett, a Fővárosi Bíróságnál 4 példányban benyújtandó fellebbezésnek van helye, amelyet a másodfokú bíróság kérelemre - a tárgyalás mellőzésének a törvényben meghatározott eseteiben is - tárgyaláson bírál el, illetőleg a fellebbezési határidő lejártá előtt előterjesztett közös kérelemre tárgyaláson kívül bírál el.

Az ítélet ellen fellebbezést előterjesztő peres fél számára a jogi képviselő kötelező. Amennyiben az első fokú eljárásban jogi képviselő nélkül járt el a fellebbezést benyújtó peres fél, úgy fellebbezéséhez csatolja jogi képviselője meghatalmazását, illetve amennyiben pártfogó ügyvéd engedélyezése iránti kérelmet terjesztett elő a lakóhelye szerint illetékes Igazságügyi Hivatalnál, ennek igazolását.

I N D O K O L Á S :

2004. december 1-én kötöttek írásbeli megállapodást a felperes neve megbízásából 1 személy és 2 személy aláírásával, illetőleg a alperes neve Stúdió megbízásából 2 alperes neve aláírásával arra nézve, hogy a 1 cég neve által 2005-ben megjelöltetni kívánt fogyasztási társasjátékot koordinálja a megbízott, a felperes neve a szerződés szerinti egyeztetett ütemterv- és felelősség alapján.

A szerződés megszövegezése szerint a felek arra vállalkoztak, hogy a feladatok ellátása során egymással folyamatosan együttműködnek.

A megbízó a konkrét feladat elvégzéséhez szükséges anyagokat, instrukciókat írásban bocsátja rendelkezésére a megbízottnak 2005. decemberben /az alperes részéről megszövegezett szerződéses szövegben nincsen dátum feltüntetve/.

A szerződés 2. pontja szerint a megbízási díj egészének kifizetése a társasjáték megjelenése után - 2005. január 31. - a reklámbevételek bankszámlára történő beérkezése után azonnal megtörténik. A vállalt határidő a kinyomtatott társasjátékok kézhezvétele után 21 banki munkanap, amely nem zárja ki a részletfizetést.

A megbízási díj nettó 700.000 Ft, amit számla ellenében fizet ki a megbízó.

Az összeg magában foglalja a játékszabály határidőre való, megfelelő szintű elkészítését, ennek díja 300.000 Ft, illetőleg a koordinálási feladatok ellátásának díja nettó 400.000 Ft.

A megbízott feladata az volt, hogy a nyomdával/ákkal való kapcsolatot vegye fel, tartsa folyamatosan a kapcsolatot, és ezt a munkafolyamatot zárja le a nyomdával, nyomdákkal. Azaz ütemtervet egyeztessen, hogy a nyomda határidőre készüljön el a megfelelő szintű termékkel, szállítsa le az előre egyeztetett helyekre, és ehhez az előre egyeztetett helyekkel is egyeztetni szükséges, a kész termékek minőségét ellenőrizze, a nyomdától kérje vissza a nyomdai előkészítés anyagát és azt a kiadónak adja le.

A nyomdai előkészítés koordinálása körében a feladat az volt, hogy a megbízott ügyeljen arra, hogy határidőre legyen kész a megfelelő minőségű grafikai adathordozó, amit a kiadónak is le kell adni, ezt a filmek elkészítéséhez, levilágításához lehet felhasználni. Feladata volt a megbízottnak a grafikkal való folyamatos kapcsolattartás a megbízó utasítása szerint, a termék igényeinek megfelelő arculat és arculati elemek elkészítése határidőre /doboz, játéktábla, kártyák, bábuk, dobókocka,..../.

Az egyedi játékszabály egyeztetett határidőre való elkészítése is feladat volt, amely nem lehet azonos más játékok játékszabályával.

A felek megállapodtak abban, hogy a díjon felül költségtérítésre nem tarthat igényt a megbízott.

A felperes 2005. július 26-án nyújtott be keresetet a bírósághoz, arra hivatkozással, hogy a vele szerződő alperes neve. nem fizette ki a felperes díját, holott a felperes neve a kötelezettségét teljesítette, a társasjáték elkészült és felhasználták.

A felperes igénye a kereset benyújtásakor 2.100.000 Ft szerzői díj megfizetésére irányult, és arra, hogy a bíróság kötelezze az akkor megjelölt alperest, a 1 cég nevet elégtétel adására, ehhez megfelelő nyilvánosság biztosítására, illetőleg adatközlésre, majd a jogsértéssel elért gazdagodás visszatérítésére.

A felperes képviselője állította, hogy a játék felhasználására engedélyt nem adott.

Az Artisjus-Magyar Szerzői Jogvédő Iroda Egyesület 2005. április 5-én 2 személy szerzőségét igazoló tanúsítványt állított ki, ennek alapján a szerzői jogdíj a felperest megilleti. A társasjáték egyébként közös mű /Szt.5.§./1/ bekezdése/.

A szerzői jogi vitás kérdéssel kapcsolatosan tisztázandó volt elsődlegesen az alperes személye.

alperes neve aláírással 2 alperes neve a felperesi keresetre úgy nyilatkozott, hogy a megbízási

szerződést megkötötték a felperes neve-vel, de kiderült, hogy nincsen sem tapasztalatuk, sem szakértelmük az elvállalt munkával kapcsolatban, ezért jelentős üzleti károkat okozott a felperes neve A 1 cég neve emellett arra is hivatkozott, hogy megbízási szerződést kötöttek, felhasználási jogviszony azonban nem jött létre a felek között, egyébként a társasjáték nem szerzői alkotás.

A megbízási tárgya a szerződésben megjelölt volt, a felperes azonban nem teljesítette a megbízási szerződést, erről az alperes levélben tájékoztatta, mint arról is, hogy több millió forintos kárt okoztak a felperes tagjai az alperesnek.

Az ügyvezető, 2 alperes neve saját ötletéhez keresett kivitelezőt, és a felperes neve-vel azért kötötte a megállapodást, mert referenciaként bemutatták a 2 cég neve - a mai 2 cég neve - társasjátékot /amelyről kiderült utóbb, hogy az 3 cég neve készítette.

Az elkészített társasjáték dobozterve a 2 cég neve társasjátékról lett lemásolva, de ugyanígy a játékszabály is a másik társasjátékban már szereplő volt.

Az alperes ügyvezetőjének előadása szerint 2005. január 10-től ettől függetlenül a társasjáték elnevezésére vonatkozó védjegy okiratot kért és kapott.

Az ügyvezető arra is hivatkozott, hogy alvállalkozóval készítette el a feladatot a felperes neve, a grafikussal viszont az alperes ügyvezetője szerződött, be is csatolta azt a megbízási szerződést, amely kelte 2004. január 2-a volt, s amely szerződést 3 személyvel kötött meg, akiről utóbb kiderült, hogy a ténylegesen grafikai munkát végző 4 személy rokona volt, viszont számlaképes csak 3 személy volt, 4 személy nem.

A grafikussal megkötött megállapodás szerint a megbízási díja 600.000 Ft volt, amelyet kifizettek /a grafikus tanúkénti nyilatkozata szerint csak hosszas közbenjárásra történt meg díjának rendezése/.

A megbízási díjjal kapcsolatos levelet csatolt 2005. március 18-i dátummal 2 alperes neve ügyvezető, és a felperes által kibocsátott számlával kapcsolatban a díj egyeztetését kívánta, mert sok gond volt a munkával. Arra hivatkozott 2 alperes neve, hogy a munkát ő csinálta meg, illetőleg annak a befejezését, és a nyomdánál történő kártérítés miatt is tárgyalni kell.

2005. március 18-ához képest a következő év második felére személyes találkozót kért és a levélben arra is utalt 2 alperes neve, hogy a design 500.000 Ft-tal nincs gond, a többivel viszont jócskán.

Utóbb az eljárás során nem derült ki, hogy az 500.000 Ft tekintetében bármilyen elismerése lett volna az alperesnek, bár arra utalt, hogy a jogvita békés rendezése érdekében kétségtelenül 300.000 Ft-ot a felperes tagjainak felajánlt.

A 2005. március 25-i levélben írtak szerint 2 alperes neve jelezte, hogy 2004. december 31-ig a kért játékmezők nem lettek készen.

2005. január 12-én az 4 cég neve és az 5 cég neve /fogyasztói társasjátékokról lévén szó, két szponzort említ a levélben 2 alperes neve/ mező készült el, 2005. február 5-én az általános mezők nincsenek kész, holott ezek listája 2004. december 8-án el lett küldve.

Egy ütőképes figurát kért volna a szerencsemezőre, amelyet nem kapott meg, a KERMI-vel való egyeztetést elvégezte 2 alperes neve más helyett, a dobozra kerülő szöveget fogyasztóvédelmi okokból is a alperes neve Stúdióknak kellett elvégezni. A doboz belsejét illetően a belső elosztást alkotó elválasztó rendszernek nem lett volna szabad elmozdulnia, tehát pontos illeszkedésre lett volna szükség, a második nyomda esetében az időbeli csúszás az egész munkafolyamatot felborította, a pénzek kötegelése nem papírszalaggal történt, az első nyomdánál plusz költségek merültek fel, az utolsó körben a doboz mérete változott,

amely tetemes költségemelkedést okozott.

2 alperes neve az instrukcióit, amelyet a megbízási szerződés alapján is meg kellett volna küldenie a felperes neve tagjainak, nem csatolta be a per során.

Ehhez képest mindössze a peres felek, illetőleg tagjainak a személyes nyilatkozata állt lényegében rendelkezésre a megbízási szerződés tartalmának tisztázásához és annak feltárásához, hogy vajon a megbízási szerződés szerinti munkákat elvégezték-e a felperes tagjai, vagy sem.

Egyetlen tanú meghallgatására, mint érdektelen tanú meghallgatására került pusztán sor, és 1 tanú volt, aki a 6 cég neve Kft. alkalmazottja volt, az egyik nyomda részéről munkát végző személy.

2 alperes neve a 2005. március 25-i levelében egyrészt azt állította, hogy a munka 90 %-át magának kellett elvégeznie, másrészt pedig 500 db társasjátékot már nem tudtak kiszállítani a kereskedőhöz, a bevételkiesés 2.795.000 Ft-ra tehető, amellet további anyagi károk is felmerültek. 2 alperes neve konkrét kifogásait azután a peres eljárásban adta elő.

Bár a felperes utóbb a megbízási szerződés szerinti díjat is követelte, de elsődlegesen arra hivatkozott, hogy maga a társasjáték egy szellemi alkotómunka eredménye, a játékmezők és a szerkezet kialakítása 1 személy és 2 személy munkája, annak rajzos képi megjelenítése 4 személy grafikussal készült.

Az alperes azonban vitatta azt, hogy szerzői jogi alkotásról lenne szó, bizonyítási indítványa nyomán a bíróság a Szerzői Jogi Szakértő Testület véleményét szerezte be. Arra hivatkozott ugyanis az alperes, hogy a társasjáték arculata és játékszabálya szerkezetében, felépítésében a név társasjáték másolatának tekinthető, tehát nem egyéni eredeti alkotás.

Még a peres eljárásnak abban a szakaszában, amikor a felperes alkotómunka eredménye után is követeltek jogdíjat, a felperes kiterjesztette keresetét 5 személy, mint az alperesi Bt. beltagjára, hiszen mögöttes felelős teljes vagyonával együtt. 2 alperes neve alperes, mint beltag felelősségét az eljárás során nem vitatták.

Betéti társaságról lévén szó, a beltag korlátlan és egyetemleges felelősséggel tartozik a társaság tartozásaiért.

A keresetet azonban módosította és 2 x 700.000 Ft-ot és kamatait követelte azzal, hogy 700.000 Ft megbízási díjként járt, további 700.000 Ft pedig a felhasználás ellenében járó jogdíj összege.

Ezt követően a korábbi alperes, a alperes neve Bt. törlésére került sor cégtörvényességi eljárás keretében 2007. szeptember 13-án. A per alperese tehát 2 alperes neve maradt, akivel szembeni kereset változatlan volt.

A Szerzői Jogi Szakértő Testület az SzjSzT: ../2009/1. számú szakvéleményében arra a következtetésre jutott, hogy a szerzői jogi védelem nem terjed ki az alkotásokban foglalt tartalomra, cselekményre, alapelve, gondolatra. A társasjátékok játékszabálya maga a játék tartalma, menete, az eljárási algoritmus tekintetében az Szjt.1.§./6/ bekezdése kifejezetten kizárja ezeket az alkotásokat a szerzői jogi védelemből.

Az Artisjus tanúsítványa egyébként nem keletkeztetett szerzői jogot. Tehát az 2 név, a perbeli játékszabály leírás nem mutatja az alkotó szellemi tevékenységéből fakadó eredetiség jeleit. A leírás számos más hasonló társasjáték leírással egyező módon

történik, nem minősül szerzői alkotásnak.

Nem vitás, hogy a társasjáték megalkotása és szabály kidolgozása szellemi tevékenység eredménye, ennél fogva védelemben részesülhet a Ptk.86.§./3/ bekezdése alapján. Azonban a tartalmi követelmények megvalósítása a perbeli játék tekintetében kétséges, mert a játék több hasonló, közismert játék elemeit vegyíti, így például a 3 név, vagy a 4 név játék elemeit. A társasjáték egésze, a doboz, a tábla mezői, a kártyák és a játékpénzek grafikai megjelenése a 30-as évek grafikai hangulatát idézi, aktualizálva korunkra, a szponzorok logóinak megjelenítésével.

A grafikai megjelenítés tehát képzőművészeti alkotás, amely a szerzői jogi védelem tárgya.

A felperes keresete azonban nem a grafikai megoldásra és a grafikus munkájának eredményével kapcsolatos szellemi alkotásra való hivatkozás volt, ennél fogva a Szerzői Jogi Szakértő Testület véleményének megismerése után a felperes keresetét módosította és a megkötött szerződés szerinti megbízási díj kifizetésére tartott igényt.

A megbízási szerződés alapján követelt, s csak e tekintetben fenntartott keresettel kapcsolatosan a bíróság egyrészt a felperesi társaságnak a társasjáték készítésénél közreműködő tagjait nyilatkoztatta, másrészt 5 személy, tanúként kérték kihallgatni 6 személy, aki a korábbi alperesi cégnél dolgozott, akinek tanúvallomását azonban kérte mellőzni a felperes, mert hallgatóként végig jelen volt a peres eljárás során.

A bíróság ettől függetlenül nyilatkoztatta tanúként, hiszen a peres eljárásnak abban a szakaszában volt jelen, ahol döntő részben a szerzői alkotómunkáról, mint olyanról kellett nyilatkozni, de kétségtelen tény, hogy a tanúként meghallgatott 6 személy jelenlétében a szerződés szerinti feladatok teljesítésével összefüggő nyilatkozatok is elhangzottak.

Emellett az egyik nyomdával, a korábbi alperessel szerződött 6 cég neve Kft. munkájával kapcsolatosan a bíróság 1 tanú tanú meghallgatását foganatosította.

A bíróság felhívására az elektronikus úton történt levélváltást is becsatolta a felperes, kérte annak figyelembevételét.

Az alperes 7 személy, a 7 cég neve Bt. nevű nyomda beltagjának a meghallgatását is kérte, azonban az ő meghallgatására nem került sor, miután az idéző végzést több ízben is „nem kereste” jellel a posta tőle visszakézbesítette. A 7 cég neve Bt. egyébként időközben megszűnt.

Ami a peres felek részéről eljáró személyek meghallgatását illeti, a következőkben rögzíthetők röviden:

1 személy előadása szerint a nyomdával való kapcsolattartás az ő feladatuk volt, és ezt teljesítették is. Előzetesen legalább 4-5 nyomdától kértek árajánlatot, ezt továbbították a velük szerződőnek, 2 alperes neve azonban egy ezeken kívüli nyomdát, a 6 cég neve Kft-t választotta ki. A 6 cég neve Kft-vel megtárgyalták a feltételeket 2 alperes neve jelenlétében, majd a nyomdának szánt grafikus anyagot 2005. januárja környékén átadták a nyomdának e-mail útján. A nyomdagép indításakor, amikor is ellenőrizni kellett a társasjáték színeit, jelen voltak, bár többszöri jelzést követően került csak sor arra, hogy az összes színt megfelelően beállítva a nyomás elkezdődhetett.

Amikor a játékmézók és a játékkártyák elkészültek, az első dobozok összerakásánál, társával, 2 személyrel maguk is konkrétan dolgoztak, ez lett a minta anyag.

A társasjáték dobozát készre a 7 cég neve Bt. végezte el.

A munkát ellenőrizték, majd pedig gondoskodtak arról az első nyomda kb. február első hetére való munkavégzésének befejezését követően, és a második nyomda kb. másfél hetes munkája után arról - a dobozoknak kereskedőkhöz való kiszállítása előtt -, hogy a megfelelő munka elvégzését tanúsítani tudják.

2 személy a játékleírás szerzője, aki ugyancsak a felperesi Kft. részéről eljáró személy, előadta, hogy a 2 alperes neve elfogadta 2004. december 1-én a játékleírást több változatból. A játékleírás alapján azután a játékot magát meg kellett tervezni, és ezt követően kerülhetett sor arra, hogy a grafikus megrajzolja a játékot. A grafikus által készített rajzok először a felperes neve-hez kerültek, majd ők továbbították 2 alperes neve, aki visszaigazolta annak megfelelőségét.

A játékleírás mellett magának a játéknak a megrajzolása függött attól, hogy kik lesznek azok a szponzorok, akiknek logóját a játékmezőre meg kell rajzolni. A szponzorokat kizárólag 2 alperes neve kereste és választotta ki, majd jelezte, hogy kikről van szó.

A nyomdákat 2 alperes neve bízta meg, a két nyomda közötti kapcsolatot azonban 2 személyék teremtették meg. A maguk részéről a nyomdai munka ellenőrzését elvégezték, a nyomdának előzetesen ütemtervet készítettek, a kész terméket pedig kiszállítás előtt ellenőrizték.

2 személy nyilatkozata szerint nem volt tudomásuk arról, hogy bárhol is többletfizetésre került volna sor, azaz a nyomda felé 6 személy további összeget kellett volna fizetni.

6 személy tanúkénti meghallgatásakor úgy nyilatkozott, hogy lényegében valamennyi munkát, amelyet a felperes neve tagjai vállaltak, hibásan készítettek el.

A bíróság az érdektelen 1 tanú hallgatta meg tanúként, aki a 6 cég neve Kft., azaz az elsőként munkát végző nyomda alkalmazottja volt.

A tanú előadása szerint 1 személy és 2 személy hagyta jóvá a nyomdai nyomatokat, a nyomat a játékleírásra, illetőleg a kártyákra, valamint a borítóra vonatkozott.

A dobozok összeállítása és tartalmának meghatározása a másik nyomda feladata volt.

1 személy és 2 személy többször járt kint a nyomdánál, de magát az alapanyagot is már ők biztosították.

A tanú előadása szerint 6 személy, mint a megrendelő megbízottjával is tartották a kapcsolatot.

Ami pedig a felek közötti elektronikus levelezés anyagát illeti, annak alapján a következők állapíthatók meg /az elektronikus levelek anyaga 82. sorszám alatt található a periratok között/:

Az elektronikus levelezésből kitűnően már 2004. október 15-én nyomdai árajánlatokat kértek a felperes részéről eljáró személyek, és erről az alperesi szerződő partnert tájékoztatták is.

A maguk részéről ugyancsak kutattak szponzorok után és információt is kértek erre nézve.

Ugyancsak elektronikus levél tanúsítja azt, hogy további nyomdákkal kapcsolatos árajánlatot is beszereztek a felperes részéről eljárók.

A játékdoboz, mint garnitúra tartozékaiként pontos paramétereket adtak meg az alperesnek is ahhoz, hogy a megfelelő nyomdát ki tudja választani.

2005. januárjában további méret- és adategyeztetések történtek a felek között, és pontosan megjelöléseket és megbízói utasításokat vártak a felperes neve Kft. részéről eljárók az alperestől. Az elektronikus levelekből kitűnik, hogy a két nyomdával is tartották a felperes

neve Kft. tagjai a kapcsolatot.

2005. februárjában a dobozrajzot is elküldték az alperes részére a felperes részéről eljáró személyek, mint ahogyan a doboz grafikai megoldására vonatkozóan is megküldték az elképzeléseket jóváhagyásra.

Ami a doboz beltartalmát illeti, azzal kapcsolatosan is tájékoztatást adtak, illetőleg jóváhagyást kértek.

Ugyancsak elektronikus levelek vonatkoznak arra, hogy a doboz belső tartalmát, tehát a játékkártyákat és figurákat is jóváhagyásra bemutatták az alperes részéről eljáró 6 személy.

Elektronikus úton azt is jelezték, hogy egyik nyomdából a másik nyomdába mikor kerülhet a kinyomtatott anyag, miután a kártyák felvágása sem az első, sem a második nyomdának feladata nem volt.

Összességében a társasjáték egy dobozának a tartalmáról is részletes leírást adtak és arról is, hogy hány darab játékkártya és egyéb kerül egy-egy dobozba.

2005. március 2-án jelezte 1 személy 6 személy, hogy az összes játék készen lesz a következő napon és kérte a jelzést, hogy a szállítással mi történjen.

Március 4-én azonban 2 alperes neve azt közölte, hogy a későbbiekben jelentkezik, mert a szállítás ügyében néhány embert még nem tudott elérni.

Ami a játékleírás illeti, 2004. szeptember 12-én már megküldte 1 személy játékleírást 6 személy, ezt követően december 1-én kötötték meg a megállapodást, tehát a társasjáték leírásának ismeretében. Magát a játékleírást stílusában megfelelőnek találta 2 alperes neve, de annak ellenőrzését még jelezte.

Hogy az első jelzést követően 2004. október közepén még voltak a társasjáték szabályaival és a társasjátékhoz tartozó kártyák, s a játék szerkezetével, a mező sorrendjével kapcsolatosan tájékoztatások, ezt ugyancsak elektronikus levelek igazolják.

Magának a társasjáték szabályának, a kártyaszövegnek, a játék szerkezetének, a mezők sorrendjének a bemutatása a keresendő szponzorokkal is kapcsolatban volt, ugyanis a társasjáték tartalma maga a szponzorok személyétől is függött.

Az alperes részéről eljáró 2 alperes neve 2004. novemberében jelezte, hogy a marketinget egyedül csinálja majd, a feladat indulásakor szólni fog. Ez alkalommal hét szponzort jelölt meg, akik érdeklődnek.

2004. november 18-án még a grafikára vonatkozó piaci árakat kutatta 2 alperes neve, az ezt követőre ígerte a szerződés megkötését, mert már látható a munkafolyamat és a költségek összege is.

Már ekkor jelezte 2 alperes neve, 2004. november 18-án a grafikussal és a nyomdával való kapcsolattartás maradna 8 személy részére.

Ezt követően és a szerződés megkötése után is folyamatosan küldte 1 személy a használati utasítást, a mintakártyákat és magához a dobozhoz tartozó különböző anyagokat bemutatásra, 2 alperes neve pedig a szponzorok körét, amely bővült, jelezte.

Ami a grafikussal való kapcsolattartást illeti, ugyancsak elektronikus levelek vonatkoznak 2004. decemberétől kezdve arra vonatkozóan, hogy a grafikus munkájával kapcsolatosan milyen elvárások vannak.

A felperesek becsatolták a grafikussal való kapcsolattartás elektronikus levelezési anyagát is,

de a bíróság korábban 4 személyet, aki a grafikai munkát végezte, ugyancsak meghallgatta tanúként.

A tanú meghallgatása során a felperes tagjaival való kapcsolattartást vázolta és előadta, hogy minden változtatást igyekezett időre elkészíteni, a változtatások pedig a szponzorok személyétől függőek voltak.

A grafikus munkájával való elektronikus levelezés anyagában szerepel 2 alperes neve ezzel kapcsolatos észrevétele is.

A bíróságnak a rendelkezésre álló becsatolt iratok, a tanúk, valamint a peres felek részéről eljáró személyek előadása alapján kellett a felperes a megbízási szerződés szerinti kikötött díj megfizetésére vonatkozó igénye felől dönten.

A megbízási szerződés tartalmát a felek a Ptk.474.§-ában írt rendelkezések alapján értelmezték, hiszen a fenntartott kereseti kérelem a megbízó és a megbízott közötti, a szerződésben is rögzített feladatok elvégzésére vonatkozott.

A Ptk.474.§./1/ bekezdése szerint megbízási szerződés alapján a megbízott köteles a rá bízott ügyet ellátni, a /2/ bekezdés szerint a megbízó utasításai szerint és érdekének megfelelően kell a megbízást teljesíteni.

A 478.§./1/ bekezdése szerint a megbízó díj fizetésére köteles, kivéve ha az ügy természetéből, illetőleg a felek közötti viszonyból arra lehet következtetni, hogy a megbízott az ügy ellátását ingyenesen vállalta. A /2/ bekezdés szerint a megbízott díját akkor is követelheti, ha eljárása nem vezetett eredményre.

A megbízó a díjat csökkentheti, illetőleg kifizetését megtagadhatja, ha bizonyítja, az eredmény részben, vagy egészben olyan okból maradt el, amelyért a megbízott felelős. A díj a szerződés megszűnésekor esedékes. A felek ez utóbbi tekintetében nem egyértelműen, de megállapodtak.

A per alperese elsődlegesen arra hivatkozott, hogy a szerződésben vállalt feladatokat, azaz a nyomdával és a grafikkussal való kapcsolattartás és azzal összefüggő feladatok elvégzését a felperes részéről eljáró személyek nem teljesítették, sőt kárt okoztak az alperesnek elsődlegesen azzal, hogy időben nem került piacra a társasjáték, tehát a húsvéti időszakot megelőző vásárláskor az nem volt a nagykereskedőknél, de emellett a nyomdák további költségeket is felszámítottak, amelyek kifizetése az alperesre hárult.

Annak az állított ténynek a bizonyítása, még hozzá maradéktalanul, hogy a felperes részéről eljárók nem teljesítették a megbízási szerződésben foglaltakat, az ott felsorolt feladatokat, az alperesre hárult.

Az alperes elsődlegesen azokra a levelekre utalt, amelyeket a szerződés megkötése körüli időben és a szerződés teljesítése során a felperes tagjainak elküldött, utalt saját eredménykimutatására, ami az elmaradt bevételt illeti, illetőleg olyan nyomdaszámlát mutatott fel, amely a nyomdának fizetendő további költségekre utalt.

Ezekkel kapcsolatosan elsődlegesen megjegyzendő, hogy az alperes részéről küldött levelek olyan részletkérdésekre vonatkoznak, amelyek beillesztése a megbízási szerződés teljesítésének folyamatába az alperes saját előadásán alapszik, és amely alperesi előadásnak ellentmond a grafikus tanúkénti nyilatkozata, illetőleg a 6 cég neve Nyomda részéről eljáró alkalmazott nyilatkozata.

Ami a piaci veszteséget illeti, az alperes saját adatain kívül erre vonatkozóan semmilyen más előadás és bizonyíték nincs, az alperes jogi képviselővel járt el túlnyomórészt a peres eljárás során, ennél fogva a jogi képviselővel eljáró alperesnek tudnia kellett hogy veszteségei

kimutatását bizonyítani kell, és azt is, hogy ez a veszteség csak és kizárólag az alperes tagjainak a magatartására vezethető vissza. Ez nem történt meg.

Ami a nyomdászamlát illeti, tehát a további költségek felmerültének igazolását, az alperes részéről bemutatott nyomdászamlá nem volt azonosítható, nem volt összekapcsolható a felperes tagjainak tevékenységével.

A megbízási szerződésben foglaltak részletes ismertetése okán is a bíróság most ismét jelzi, hogy a nyomdával való kapcsolatfelvétel és kapcsolattartás, valamint a folyamat lezárása korabeli elektronikus levelekkel igazolt a felperes részéről, másrészt pedig a nyomda alkalmazottjának meghallgatásával.

A másik nyomda tagjának a meghallgatására nem került sor, mert tanúkenti idézése sikertelen volt, s bár az alperes kérte, hogy a bíróság hallgassa meg tanúként 7 személyt, a 7 cég neve Bt. tagját, azonban a többszöri idézést követően a bíróság ezt már nem tartotta indokoltnak, nem volt célszerű és költségkímélő különösen akkor, amikor a 7 cég neve Bt. felszámolása már megtörtént, s emellett 7 személy tanú tekintetében hozzátartozója jelezte, hogy súlyos beteg.

Az a körülmény, hogy a nyomda határidőre készüljön el és hogy a szállítás helyeit egyeztetni szükséges, a késztermékek minőségét ellenőrizni kell a felperes tagjainak, erre vonatkozóan az alperesnek kellett volna bizonyítást felajánlania, hogy a maga részéről mint megbízó az utasításait kellő időben megadta, ehhez képest a felperes tagjainak a magatartása miatt nem került sor kellő időben a késztermék elkészítésére, nem történt meg annak ellenőrzése, stb.. Az alperes ugyanis állította azt is, hogy minőségi hibák is voltak.

Azonban nyilvánvaló, hogy minden egyes doboz ellenőrzése nem lehetett a felperes tagjainak a feladata, a maguk részéről az elsőként elkészített doboz összeállításánál, majd később ellenőrzésénél, és a továbbiakban a szűrőpróba ellenőrzésnél nem voltak, ennek ellenkezőjét az alperesnek kellett volna bizonyítani.

Hogy a grafikai anyag elkészült megfelelő minőségben, ezt tanúsítja a grafikus tanúvallomása, de az a tény is, hogy a szerződés szerinti összeget az alperes a részére kifizette.

A grafikussal való folyamatos kapcsolattartást a korabeli elektronikus levelezés anyaga kellőképpen alátámasztja, ezzel ellentétes alperesi bizonyítás nem lett felajánlva.

A felperes tagjainak a feladata az volt, hogy játékszabályt készítsenek időre, ez megtörtént az elektronikus levelezés anyaga alapján, de amely nem lehetett azonos más játékok játékszabályával.

Az alperes ugyan arra hivatkozott, hogy a Szerzői Jogi Szakértő Testület véleménye utal arra, hogy nagyban hasonló, más játékok elemeiből lett összerakva a felperesi játékszabály, a szerződéses kitétel azonban azt zárja csak ki, hogy azonos legyen más játék szabályaival. A megrendelő részéről megalapozott elvárás, hogy azonos játék ne legyen a piacon, mint amelyet maga a piacra kíván bevezetni, az a körülmény azonban, hogy azonos lett volna a felperesek által tervezett és azután piacra is vitt játék más játékokkal és ennél fogva nem kelt el az a piacon, nem bizonyított tény.

Vagyis a bíróság úgy ítélte meg, hogy a felperesek részéről eljárók a megbízási szerződésben foglaltakat teljesítették, illetőleg az ő eljárásukkal kapcsolatosan olyan alperes kifogás, amely a díj csökkentéséhez, vagy a díj kifizetésének megtagadásához vezetett volna, az alperes

részéről nem volt sem előadott, sem bizonyított.

A díj csökkentését a bíróságra bízta az alperes, azonban a jogszabály szerint a megbízónak kell megjelölnie, hogy milyen összegű díj az, amelyet arányosnak talál az elvégzett munkával, és ennek részletes magyarázatát is kellett volna adnia. Ez azonban nem történt meg.

A bíróság mindezt az alperest arra kötelezte, hogy a szerződés szerinti megbízási díjat fizesse meg a felperesnek a Ptk.301/A.§-a alapján járó késedelmi kamatokkal együtt.

A bíróság a perköltség tekintetében a Pp.81.§./1/ bekezdése alapján a peresztesség-pernyertesség arányát hozzávetőlegesen egyenlőnek tekintve kötelezte arra, a peres feleket, hogy viseljék költségeiket.

A felperes személyes költségmentességben részesült, ennél fogva az eljárási illetéket nem róta le, a bíróság a le nem rótt illeték tekintetében a pernyertesség-peresztesség hozzávetőlegesen egyenlő arányát tekintve kötelezte az alperest annak fele összege megfizetésére, míg az összeg másik 50 %-a az állam terhén marad.

, 2011. július 6. napján

Csikyné dr. Szobácsi Julianna sk.
tanácselnök

A kiadmány hitelül:

II.

Fővárosi Ítéltábla

8.Pf.21.651/2011/6.

A Fővárosi Ítéltábla a 224. számú Ügyvédi Iroda (.... , ügyintéző: Kroóné dr. Tóth Annamária ügyvéd) által képviselt K... Kft. (....) felperesnek, az S.B.G. & K. Ügyvédi Iroda (...., ügyintéző: dr. Lukácsi Péter ügyvéd) által képviselt alperes neve(...) alperes ellen szerzői- és megbízási díj megfizetése iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2011. július 6. napján kelt, 8.P.28.595/2005/95. sorszámú ítélete ellen az alperes 97. és 98. sorszám alatti fellebbezése folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja és a felperest kötelezi, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 500 000 (Ötszázezer) forint elsőfokú perköltséget. A kereseti illetékről akként rendelkezik, hogy a felperes 84 000 (Nyolcvannégyezer) forintot, míg az alperes 42 000 (Negyvenkettőezer) forintot köteles megfizetni az államnak külön felhívásra. Egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 20 000 (Húszezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság kijavított ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 700 000 forintot, valamint ezen összeg után 2005. június 1-jétől a kifizetésig járó törvényes késedelmi kamatot. Az alperest 63 000 forint feljegyzett illeték külön felhívásra történő megfizetésére kötelezte az állam javára, és megállapította, hogy a további 63 000 forint illeték a felperes személyes illetékmentessége folytán az állam terhén marad. A perköltségről akként rendelkezett, hogy azt a peres felek maguk viselik.

Az ítélet tényállásában az elsőfokú bíróság ismertette, hogy 2004. december 1-jén a felperes és a perben korábban alperesként szereplő B... Bt. megbízási szerződést kötöttek, amelyben a felperes vállalta, hogy a megbízó Bt. által megjelentetni kívánt fogyasztási társasjáték létrejöttét koordinálja a közösen egyeztetett ütemterv és felelősség szerint. A megbízási díj

összege nettó 700 000 forint volt a szerződés szerint, amely összeg magában foglalta a játékszabály határidőre való megfelelő szintű elkészítésének nettó 300 000 forintos, illetve a koordinálási feladatok ellátásának nettó 400 000 forintos díját. A megbízó vállalta, hogy a megbízási díjat számla ellenében a társasjáték megjelenése - 2005. január 31-e - után a reklámbevételek bankszámlára történő beérkezését követően egyenlíti ki, a kinyomtatott társasjátékok kézhezvétele utáni 21 banki munkanapon belül. A szerződés szerint a megbízott feladatköre a nyomdákvaló kapcsolatfelvétel, ütemterv egyeztetés, a nyomdai előkészítés koordinálása, a grafikkal való folyamatos kapcsolattartás és az egyedi játékszabály határidőre való elkészítése volt.

A felperes 2005. július 26-án keresettel fordult a bírósághoz arra hivatkozással, hogy szerződéses partnere, a B... Bt. nem fizette ki a felperes szerződés szerinti díját annak ellenére, hogy a felperes a kötelezettségét teljesítette, a társasjáték elkészült és azt felhasználták. Eredetileg 2 100 000 forint megfizetésére kérte a B... Bt. kötelezését, amelyből 700 000 forint a megbízási díj, 700 000 forint a felperes szerzői művének, a játéknak a felhasználása ellenében járó jogdíj, és további 700 000 forint felár a jogosulatlan felhasználás miatt. Ezen túlmenően a felperes keresete elégtétel adására, adatközlésre, valamint a jogsértéssel elért gazdagodás visszatérítésére irányult.

Az eljárás során a felperes a keresetét többször módosította. **A Szerzői Jogi Szakértő Testület véleményét követően - amely szerint a per tárgyát képező „É...!” című társasjáték egésze, illetve az azon belül megalkotott játékszabály szerzői jogi oltalom alá eső alkotásnak nem tekinthető** - az igényét leszállította és 700 000 forint megbízási díj és ennek 2005. június 1-jétől járó törvényes kamatának, valamint a perköltségnek a megfizetését kérte. Keresetét kiterjesztette alperes nevébelfagra, akit II. rendű alperesként a beltági mögöttes felelőssége alapján kért a keresetben foglaltak szerint marasztalni. Az I. rendű alperest a per folyamatban léte alatt 2008. február 16-án hivatalból törölték a cégnyilvántartásról, amely tényre tekintettel az elsőfokú bíróság a pert az I. rendű alperessel szemben a Pp. 157. § g) pontja alapján megszüntette és megállapította, hogy a per a korábban II. rendű alperesként megjelölt T... J...val, mint alperessel szemben folyik tovább.

Az alperes érdemi ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Állította, hogy a felperes a szerződés szerinti tevékenységét nem végezte el megfelelően, sőt a késedelmes teljesítéssel kárt, és emellett nyomdai többletkiadást okozott neki, a szerződés alapján a felperesnek egyedi játékszabályt kellett volna létrehoznia, azonban **a Szerzői Jogi Szakértő Testület megállapította, hogy a játékszabály nem volt egyedi.**

Az alperes másodlagosan a szerződés szerinti megbízási díj csökkentését kérte, a felperes munkájával arányban álló megbízási díjat 300 000 forintban jelölte meg.

Az elsőfokú bíróság a felperes módosított keresetét a Ptk. 474. § (1) és (2) bekezdése, valamint 478. § (1) és (2) bekezdése alapján megalapozottnak találta. Rögzítette, hogy az alperes azon állításának bizonyítása, amely szerint a felperes nem teljesítette a megbízási szerződésben foglalt feladatait, az alperesre hárult. Az alperes által e körben becsatolt elektronikus levelek álláspontja szerint olyan részletkérdésekre vonatkoznak, amelyek beillesztése a megbízási szerződés teljesítésének folyamatába az alperes saját előadásán

alapszik, amely előadást cáfol a grafikusként közreműködött Z... M... tanúvallomása, illetve a játékot előállító C... Kft. nyomda alkalmazottjának nyilatkozata.

Az alperes által a piaci vesztesége alátámasztására becsatolt eredmény kimutatás az elsőfokú bíróság álláspontja szerint nem bizonyítja kétséget kizáróan, hogy az alperes oldalán valóban olyan veszteség keletkezett, amely a felperes tagjainak a magatartására vezethető vissza. A nyomdának fizetendő többletköltségek körében az alperes által becsatolt számla nem volt azonosítható és az nem volt összekapcsolható a felperes tagjainak tevékenységével. A felperes ezzel szemben a nyomdával való kapcsolatfelvételt és kapcsolattartást, valamint a folyamat lezárását a perbeli időszakból származó elektronikus levelekkel és a nyomda alkalmazottjának meghallgatásával igazolta. A grafikai anyag megfelelő minőségben történő elkészültét a grafikus vallomása, valamint az a tény tanúsítja, hogy a szerződés szerinti összeget az alperes a grafikus részére kifizette.

Az elsőfokú bíróság hangsúlyozta, hogy a felperes feladata az volt, hogy olyan játékszabályt készítsen megadott időre, amely nem azonos más játékok játékszabályával. **Utalt a Szerzői Jogi Szakértő Testület véleményére, amely szerint más játékok nagyban hasonló elemeiből állt össze a felperesi játékszabály,** azonban ennek nem tulajdonított jelentőséget, mert álláspontja szerint a perben az alperes nem bizonyította, hogy a perbeli társasjáték más játékokkal azonos volta miatt nem kelt el a piacon.

Mindebből arra következtetett, hogy a felperes részéről eljáró személyek - Z... M... és S... E... - a megbízási szerződésben foglaltakat teljesítették és az ő eljárásukkal kapcsolatosan olyan alperesi kifogás, amely a díj csökkentéséhez vagy a díj kifizetésének megtagadásához vezethetett volna, nem volt megállapítható. Hangsúlyozta, hogy a megbízónak kell megjelölnie azt, hogy milyen összegű díjat talál arányosnak az elvégzett munkával, ez azonban a perben nem történt meg.

Mindezek alapján az elsőfokú bíróság az alperest a szerződésben foglalt megbízási díj és annak a Ptk. 301/A. §-a szerinti késedelmi kamatai megfizetésére kötelezte. A perköltségről a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján rendelkezett a pervesztesség-pernyertesség arányát hozzávetőlegesen egyenlőnek tekintve.

A felperes személyes költségmentessége következtében le nem rótt eljárási illeték megfizetésére a pernyertesség-pervesztesség közel 50-50 %-os aránya alapján kötelezte a feleket.

Az ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a felperes keresetének teljes terjedelemben történő elutasítását, másodlagosan a felperes részére megítélt megbízási díj arányos, az alperes által megjelölt mértékre történő csökkentését kérte. Mindezek hiányában harmadlagosan az elsőfokú ítéletnek a perköltségre vonatkozó rendelkezése megváltoztatását kérte a pernyertesség-pervesztesség tényleges arányának, valamint a peres felek által előlegezett költségeknek a figyelembe vételével. A fentiekén túl az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése iránti kérelmet terjesztett elő. A másodfokú tárgyaláson kifogásolta, hogy annak

ellenére, hogy az alperes magánszemély, az ítélet a Ptk. 301/A. §-ára, a gazdálkodó szervezetek közötti kamat szabályára hivatkozott.

Az alperes az elsődleges fellebbezési kérelme körében kifejtette, hogy álláspontja szerint a felperes nem teljesítette a perrel érintett megbízási szerződésben foglalt kötelezettségeit, ezért hibásan teljesített. A várt eredmény olyan okból maradt el, amelyért a felperes felelős. Állítása szerint a felperes és a B... Bt. között létrejött szerződés megbízási és vállalkozási elemeket is tartalmaz. A felperesnek a szerződésben meghatározott feladatokat előre rögzített határidőn belül kellett elvégeznie, a szerződés 2. pontja a játék megjelenésének időpontjaként 2005. január 31-ét rögzíti, ebből következően annak elkészítésével kapcsolatos összes, a felperest terhelő határidő ezt megelőző időpontban lejárt.

Sérelmezte a fellebbezés, hogy az elsőfokú bíróság iratellenesen és jogszabálysértő módon állapította meg, hogy az alperes nem adott elő a felperes eljárásával kapcsolatban olyan kifogást, amely a díj csökkentéséhez vagy annak kifizetésének megtagadásához vezethetett. Az alperes a fellebbezésében ismertette az elsőfokú eljárásban e tekintetben előadott érveit és az ezzel kapcsolatosan felhozott bizonyítékokat. Kifejtette, hogy a csökkentett díj mértékét az elsőfokú eljárás során a 2011. június 22-én tartott tárgyaláson megjelölte, annak összegét 300 000 forintban határozta meg. Ezt az összeget ajánlotta fel a felperes részére a jogvita peren kívüli rendezése érdekében a peres eljárást megelőzően is és ezt továbbra is arányosnak és irányadónak tekinti.

Az alperes a fellebbezésében hivatkozott arra, hogy az elsőfokú eljárás során igazolta, hogy a felperes a perbeli szerződésből eredő kötelezettségeit megszegte. Ennek megfelelően az alperes szavatossági igényként árleszállítási igényt érvényesített a felperessel szemben, amelynek alapjául a fellebbezés a Ptk. 306. §-át is megjelölte. Utalt továbbá a Ptk. 308/C. §-ára, amely szerint az árleszállítási igény a szavatossági igényérvényesítési határidő eltelte után kifogásként érvényesíthető. Kiemelte a szerződés 4.3. pontját, amely álláspontja szerint alátámasztja a megbízó díjcsökkentésre vonatkozó diszkrecionális jogát.

A perköltség tekintetében előterjesztett fellebbezési kérelem körében kifejtette az alperes, hogy a Pp. 81. § (1) bekezdésének helyes értelmezése szerint a kereset leszállítása a perköltség viselése szempontjából a peresztéssel azonos következményekkel jár.

Ezen túlmenően a pernyertesség aránya nem egyszerűen a megítélt, illetve elutasított kereseti követelés számtani arányosság szerinti egybevetését jelenti, hanem figyelembe kell venni azt is, hogy a pernyertes, illetve a peresztes rész tárgyalása milyen költségeket okozott és az egyes felek ténylegesen milyen költségeket előlegeztek. Az eredeti és a leszállított kereseti kérelem összevetése alapján megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság tévesen minősítette a pernyertesség-peresztesesség arányát hozzávetőlegesen egyenlőnek. A szerzői jogi kereseti kérelem tekintetében a felperes teljesen peresztes, az alperes pedig pernyertes lett. Ennek költségeként merült fel a Szerzői Jogi Szakértő Testület eljárásával kapcsolatos 225 000 forint összegű szakértői díj, amelyet az alperes előlegezett és amelynek megfizetésére az elsőfokú bíróságnak a felperest kellett volna köteleznie. Az elsőfokú eljárás közel négy éven keresztül kizárólag a szerzői jogi alapon előterjesztett kereseti kérelem vonatkozásában folyt, a megbízási díjjal kapcsolatos keresetet a 2010. március 26-ai tárgyaláson jelölte meg a

felperes. E keresetmódosítás időpontjáig felmerült összes költséget a szerzői jogi kérelem tekintetében pervesztes felperesnek kellett volna viselnie.

A fellebbezés hivatkozott arra, hogy téves és megalapozatlan az elsőfokú ítéleti rendelkezés a feljegyzett illeték megfizetése tekintetében. Az elsőfokú bíróság jogszabálysértő módon tartotta fenn az eljárás teljes tartalma alatt a felperesi jogelőd részére az eljárás kezdetekor engedélyezett személyes költségmentességet. A felperes az eljárás során 2006. május 9-én betéti társaságból korlátolt felelősségű társasággá alakult át, azaz személyében jogutódlás következett be. Ezzel a felperes költségmentessége megszűnt, erről az elsőfokú bíróságnak rendelkeznie kellett volna, különös tekintettel arra, hogy az alperes az eljárás során többször kérte a felperesi költségmentesség felülvizsgálatát. Jogi személyek részére személyes költségmentesség nem engedélyezhető, ezért a felperesi jogutód Kft. vonatkozásában erre nem lett volna lehetőség. A felperes az eljárás során olyan dokumentumokat csatolt, amely alapján 3 000 000 forint bevételre tett szert, ebből kitűnik, hogy anyagi körülményei nem indokolták a költségkedvezményt. Az elsőfokú bíróság ezzel kapcsolatos eljárása olyan súlyos eljárási szabálysértést alapít meg, amely az ítélet hatályon kívül helyezését eredményezheti.

Az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére irányuló fellebbezési kérelem alátámasztásául előadta az alperes továbbá, hogy az elsőfokú bíróság az alperesi bizonyítási indítványokat és bizonyítékokat nem vette figyelembe, illetve azokat nem kellő súllyal értékelte. Az alperes többször kérte, hogy az elsőfokú bíróság tanúként hallgassa ki R... I...t, a perbeli társasjáték elkészítésében résztvevő egyik nyomda képviselőjét. Ezt az alperesi indítványt az elsőfokú bíróság indokolatlanul és jogszabálysértő módon hagyta figyelmen kívül és ennek nem adta megfelelő és elégséges indokát sem.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult. Állította, hogy a felperes a vállalt kötelezettségét, azaz a megbízási szerződésben felsorolt feladatait szerződésszerűen teljesítette, a társasjáték elkészült és az forgalomba került, míg az alperes számára üzleti hasznot hozó forgalmazási eredmény létrehozása nem képezte a felperes megbízási szerződésének tárgyát. A felek közötti szerződés nevesítésének problémája az ügy megítélését nem érinti, a perben eldöntendő kérdés az volt, hogy a felperes a szerződésben vállalt kötelezettségeit teljesítette-e. A felperes terhére hibás teljesítés nem volt megállapítható, a határidő kizárólag az alperesi oldalon fennálló körülmények miatt nem volt tartható, mivel 2005. februárjában még nem volt teljes a szponzori kör és a játék elkészültét követően is várni kellett újabb szponzorokra, ezért az alperes számára elfogadott volt, hogy a társasjáték 2005. január 31-re nem fog elkészülni. A szerződés szerint a promóció, a marketing, a terjesztés és az üzleti partnerek felkutatása nem képezte a felperes szerződéses kötelezettségét, míg az alperes a játékszabályt kifogás nélkül elfogadta.

A felperes a fellebbezési ellenkérelmében kérte az elsőfokú ítélet perköltség viselésre vonatkozó rendelkezésének helybenhagyását. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg a peres felek pernyertességének és pervesztességének hozzávetőlegesen egyenlő arányát, mivel a felperes a leszállított kereset tekintetében pervesztes, a megbízási díj tekintetében azonban pernyertes lett. A Szerzői Jogi Szakértő Testület szakvéleménye kizárólag az alperes terhére értékelhető ténymegállapítást tartalmaz, kizárva az alperes

magának vindikált szerzőségét. Az elsőfokú bíróság az eljárás mintegy öt éve alatt az alperes valamennyi bizonyítási indítványának helyt adott, a bizonyítékokat helytállóan értékelte. A felperes az alperes által hivatkozott szerződés szerinti 3 000 000 forint összegű díjazást nem kapta meg, ezért indokolt volt őt költségkedvezményben részesíteni.

A fellebbezés túlnyomórészt alaptalan.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a szükséges mértékben lefolytatta, a tényállást a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján helyesen állapította meg és abból - a per főtárgyát tekintve - helytálló érdemi döntést hozott.

Helyesen hivatkozott ugyan a fellebbezés arra, hogy a felperes és a B... Bt. között létrejött szerződés nemcsak megbízási, hanem vállalkozási elemeket is tartalmaz - a másodfokú bíróság ilyenek tekintette a játékszabály elkészítését a megállapodott határidőre -, a felperes azonban a játékszabályt még a szerződés megkötése előtt elkészítette, míg a megbízási elemeket magán hordozó tevékenységek körében a nyomdával való kapcsolatfelvételt és kapcsolattartást, valamint a folyamat lezárását a perbeli időszakból származó elektronikus levelekkel és M... H... A...nak, a társasjáték nyomtatását végző C... Kft. alkalmazottjának tanúvallomásával igazolta. Ahogy arra helyesen utalt a felperes a fellebbezési ellenkérelmében, a tanú vallomása szerint Z... M... és S... E... több ízben jártak a nyomdában, az alapanyag tőlük származott és a nyomdai nyomatot is ők hagyták jóvá.

A grafikai anyag megfelelő minőségben történő elkészültét M... E... grafikusnak az ellenkérelemben is idézett vallomása, valamint az a tény tanúsítja, hogy a szerződés szerinti összeget az alperes a grafikus részére kifizette. M... E... tanúvallomásában azt is alátámasztotta, hogy bár kapott instrukciókat az alperestől, napi kapcsolatban a felperes képviselőjével, Z... M...val állt.

Mindebből helytállóan jutott az elsőfokú bíróság arra a következtetésre, hogy a felperes a szerződésben foglalt feladatának eleget tett, ezért megalapozottan döntött akkor, amikor az alperest a megbízási díj megfizetésére kötelezte, amelynek a Ptk. 478. § (2) bekezdése szerinti csökkentésére a másodfokú bíróság sem látott okot. A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság indokait azzal egészíti ki, hogy - bár az alperes a beltági minőségén alapuló mögöttes felelősségét a perben nem vitatta - az alperes marasztalása a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (Gt.) 97. § (1) bekezdésén alapul.

Részben alapos volt a fellebbezés az elsőfokú bíróság által elkövetett eljárási szabálysértések tekintetében, amelyek azonban a másodfokú eljárásban orvosolhatóak voltak és nem indokolták az eljárás megismétlését.

Az alperes megalapozottan kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság a felperes személyében bekövetkezett változást követően nem hívta fel a jogutód Kft-t arra, hogy a kért költségkedvezmény feltételeinek fennálltát igazolja. Helytállóan hivatkozott arra, hogy a költségkedvezmény mindig meghatározott személyt illet meg, ezért amennyiben a kedvezményezett személyében változás áll be, a kedvezmény megszűnik, ahogy ezt az Itv. 56. § (1) bekezdése az illetékmentesség esetében kifejezetten ki is mondja, és a jogutódnak

igazolnia kell a kedvezmény feltételeinek fennálltát. Az elsőfokú bíróság ezt elmulasztotta, míg az alperesnek a felperes költségmentessége megvonására, illetve annak felülvizsgálatára vonatkozó indítványát alaptalanul és a költségmentesség alkalmazásáról a bírósági eljárásban címet viselő 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 8. §-ának (1) bekezdés a) pontjába ütköző módon hagyta figyelmen kívül.

Helyesen utalt az alperes a fellebbezésében arra is, hogy gazdálkodó szervezetek részére személyes költségmentesség nem engedélyezhető, mert az engedélyezés feltételeit - alkalmazható jogszabályi rendelkezés hiányában - a bíróság nem tudja vizsgálni. A költségmentesség engedélyezésének alapjául szolgáló körülmények igazolásáról szóló 2/1968. (I.24.) IM rendelet 1. §-ának (4) bekezdése tartalmazza azokat az igazolásokat, illetve nyilatkozatokat, amelyet a jogi személy és jogi személyiséggel nem rendelkező gazdálkodó szervezet illetékfeljegyzési jog engedélyezése iránti kérelméhez csatolnia kell jövedelmi és vagyoni viszonyainak igazolására. A gazdálkodó szervezeteket a jogszabály az illetékfeljegyzési joggal összefüggésben nevesíti, ebből következően számukra más költségkedvezmény nem biztosítható.

Az elsőfokú bíróság az ismertetett jogszabályi rendelkezésekbe ütköző módon biztosított a felperesi jogelőd számára költségmentességet és megalapozatlanul tartotta fenn azt a felperes tekintetében. Ezt az eljárási szabálysértést azonban a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 253. § (3) bekezdésének utolsó fordulatában és 254. § (1) bekezdésében biztosított jogkörével élve kiküszöbölte és a felperes részére engedélyezett teljes személyes költségmentességet a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 8. § (3) bekezdése alapján az eljárás megindítására visszaható hatállyal megvonva a felperest az elsőfokú eljárási illeték arányos részének a megfizetésére kötelezte.

Alapos volt a fellebbezés az elsőfokú bíróság által megállapított kamatmérték és a megítélt perköltség tekintetében. Az alperes természetes személy, ezért irányában nem alkalmazható a Ptk. 301/A. § (1) bekezdése, annak helyes mértékét a Ptk. 301. § (1) bekezdése jelöli meg. Az elsőfokú ítélet rendelkező része a törvényes mértékű késedelmi kamat megfizetésére kötelezte az alperest, ezért a másodfokú bíróság csak az ítélet indokolását módosítja akként, hogy az alperes a megállapított időponttól - 2005. június 1-jétől - a késedelemmel érintett naptári félét megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamatot köteles fizetni a felperesnek.

Az alperes alappal hivatkozott arra a fellebbezésében, hogy az elsőfokú bíróság a pernyertesség-pervesztesség arányát helytelenül állapította meg, ezért döntése a perköltség tekintetében téves volt. A felperes - bár a végső kérelme szerinti 700 000 forintos követelés tekintetében teljes pernyertes - a kereset leszállítása következtében azonban megfizetni tartozik az alperes számára mindazon költségeket, amelyek az alperes oldalán a perindítás következtében a szerzői jogi alapon előterjesztett, 1 400 000 forint összegű marasztalás iránti kereset tárgyalásával összefüggésben merültek fel. A felperes a szerzői jogi alapon előterjesztett kereseti kérelmét nem tartotta fenn, ez azonban nem értékelhető úgy, mintha ebben a tekintetben pervesztés lenne, mivel az előterjesztett keresetét az elsőfokú bíróság érdemben nem bírálta el. Minderre figyelemmel vizsgálta a másodfokú bíróság a felek által

előlegezett költségeket. Az alperes által igényelt és számlákkal alátámasztott jogi képviselői munkadíjat, amelyet a kifejtettek értelmében, az érdemi döntés hiánya miatt a másodfokú bíróság jelentősen mérsékelte, és számításba vette az alperes által előlegezett 225 000 forint szakértői díjat. Ezt egybevetve a felperes tekintetében a mérlegeléssel megállapítható ügyvédi munkadíjjal, arra jutott, hogy a felperes köteles az alperes számára elsőfokú perköltséget megfizetni. Ebben a részben az elsőfokú ítéletet megváltoztatta és a felperest az alperes javára 500 000 forint részperköltség viselésére kötelezte.

Alaptalanul sérelmezte a fellebbezés, hogy az elsőfokú bíróság az alperes bizonyítási indítványait figyelmen kívül hagyta és a bizonyítékokat nem kellő súllyal értékelte. Az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat a Pp. 206. § (1) bekezdése szerint okszerűen értékelte, R... I... tanú meghallgatására vonatkozó alperesi bizonyítási indítvány mellőzését megindokolta (9. oldal 5. bekezdése) és a tanú vallomása nélkül is megalapozott döntés volt hozható az ügyben.

A kifejtettek értelmében a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján a perköltség tekintetében részben megváltoztatta, egyebekben - a per főtárgya tekintetében - helybenhagyta.

Az alperes fellebbezése kis részben vezetett eredményre, ezért a Pp. 239. §-a alapján alkalmazandó 81. § (1) bekezdése szerint az alperes köteles a felperes javára a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) és (5) bekezdése, valamint a 4/A. § (1) bekezdése alapján megállapított, az áfát is magában foglaló ügyvédi munkadíj formáját öltő másodfokú perköltség megfizetésére.

Budapest, 2012. március 27.

. Lesenyei Terézia s.k.

a tanács elnöke

. Békefiné dr. Mózsik Tímea s.k.

előadó bíró

Dr. Pullai Ágnes s.k.

bíró

A kiadmány hitelül: